

Handläggare: Marie Janemar
Telefon: 08-508 18 049

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2010-04-22

Förslag till åtgärdsplan för Stockholms stad om nationella minoriteter och minoritetsspråk

Remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Omedelbar justering.

Ulla Thorslund
stadsdelsdirektör

Sammanfattning

En ny lag (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk trädde i kraft den 1 januari 2010. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden har utarbetat ett förslag till övergripande riktlinjer för hur stadens nämnder ska arbeta för att följa lagstiftningen. Förslaget fokuserar på de skyldigheter staden har som del i förvaltningsområdet för finska och vad som omgående behöver göras med anledning av detta.

Förslaget till riktlinjer innebär att förvaltningens verksamhet organiseras så att det finns beredskap och rutiner för att bemöta önskemål från enskilda att använda finska språket. Förvaltningen anser att förslaget till åtgärdsplan ger stöd i detta arbete men vill föra fram ett par synpunkter på förtydliganden i förslaget. Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom staben i samråd med övriga avdelningar.

Bakgrund

En ny lag (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk trädde i kraft den 1 januari 2010. Kommunstyrelsen gav i tertialrapport 2 2009 i uppdrag åt socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden att ta fram förslag till övergripande riktlinjer för hur stadens nämnder ska arbeta för att följa lagstiftningen om nationella minoriteter och minoritetsspråk. Förslaget godkändes och överlämnades till kommunstyrelsen vid socialtjänst- och arbetsmarknadsnämndens möte den 11 februari 2010. Förslaget har remitterats till alla stadsdelsnämnder för yttrande senast den 23 april.

Remissen i sammanfattning

Ett förstärkt minoritetsskydd gäller idag för finska, samiska och meänkieli i ett antal kommuner i Norrbotten, vilka utgör förvaltningsområden för dessa språk. Den nya lagen medför att förvaltningsområdena utvidgas och bland annat kommer Stockholms stad att ingå i förvaltningsområdet för finska språket. Detta innebär att enskilda har rätt att använda finska i kontakterna med staden. Enskilda har även rätt att använda samiska och meänkieli, under förutsättning att ärendet kan handläggas av personal som behärskar språket. Lagen innehåller också mer specificerade bestämmelser om vissa skyldigheter inom förskoleverksamhet och äldreomsorg.

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämndens förslag fokuserar på de skyldigheter staden har som del i förvaltningsområdet för finska och vad som omgående behöver göras med anledning av detta. Följande åtgärder föreslås:

Alla nämnder

- bör organisera sin verksamhet på ett sådant sätt att det finns beredskap och rutiner för att bemöta önskemål från enskilda att använda finska språket.
- bör göra en kartläggning av personalens språkkunskaper i finska, inom vilka enheter och på vilken typ av befattning det finns finstalande personal.
- bör i samband med detta även inventera om det finns anställda som kan meänkieli och samiska.
- informerar växeln om var det finns särskild språkkompetens samt på annat lämpligt sätt, till exempel i interna telefonkataloger, på intränat och hemsidor.
- svarar för att det finns tillgång till finska tolkar och översättare.

Förskoleverksamhet

- Stadsdelsnämnderna inventerar var det finns särskilda förskolor eller avdelningar för finstalande barn.

- Stadsdelsnämnderna gör en bedömning av om det finns behov av att inrätta ytterligare enheter med finsk inriktning.
- Tjänsten "Jämför förskola" på stadens hemsida utvecklas så att det går att söka förskolor med finskspråkig verksamhet.
- Kontaktcenter Stockholm har tillgång till finstalande personal som kan vara behjälplig även inom förskoleområdet.

Äldreomsorg

- Äldrenämnden inventerar vilka utförare som har personal som talar finska, meänkieli och samiska.
- Samtliga verksamhetsområden inom stadens äldreomsorg inventerar medarbetarnas språkkunskap i främst finska, men även i meänkieli och samiska, och håller denna information aktuell.
- "Jämför service" utvecklas så att det är möjligt att välja utförare med finsk inriktning.
- Kontaktcenter Stockholm/Äldre direkt ska ha tillgång till finstalande personal.
- Information gällande äldreomsorg bör översättas till finska och det bör framgå vilka verksamheter som i första hand vänder sig till finstalande äldre.

Information

- På Stockholms stads hemsida finns information om att den nya lagen träder i kraft och en sammanfattning av denna. En särskild länk, som markeras med en finsk flagga, läggs upp som leder vidare till information på finska om stadens verksamheter samt vart enskilda ska vända sig i olika frågor.
- Information kommer även att finnas i lokaltidningarna på stadens annonssida Hallå stockholmare.

Stadens personal

- På stadens intränet och S:t Eriksnytt lämnas information om den nya lagen till de anställda.
- Varje nämnd informerar på lämpligt sätt sin personal om vad den nya lagen innebär för deras verksamhet.
- Varje nämnd sprider kunskap om var de har särskild språkkompetens, till exempel i interna telefonkataloger och på intranätet.

Inflytande – samråd

- Nämnderna gör en kartläggning av i första hand den finska minoritetens situation och behov på det lokala planet. I kartläggningsarbetet bör de nätverk av föreningar, församlingar, skolor med mera som sverigefinnarna byggt upp på lokal nivå användas för att nå enskilda.

Rekrytering – personalpolitik

- Nämnden ska aktivt beakta behovet av personal som behärskar finska, meänkieli respektive samiska där detta behövs i enskildas kontakter med myndigheten. Detta är särskilt viktigt när det gäller sådana funktioner inom staden som ska lotsa medborgarna rätt inom staden, till exempel stadens gemensamma växel och Kontaktcenter Stockholm.

Uppföljning

- Länsstyrelsen i Stockholms län har uppföljningsansvaret när det gäller åtgärder rörande minoritetsgrupperna judar, romer, sverigefinnar och tornedalingar och deras språk. Sametinget ges motsvarande uppföljningsansvar rörande den samiska gruppen. Länsstyrelsen i Stockholms län och Sametinget kommer under 2010 genomföra kunskapshöjande insatser riktade till personal inom kommunerna.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förslaget till åtgärdsplan innebär att förvaltningens verksamhet organiseras så att det finns beredskap och rutiner för att bemöta önskemål från enskilda att använda finska språket. Mycket av arbetet kommer till en början vara att göra en kartläggning av förvaltningens kompetens inom språkområdet och en inventering av behovet av finsk språkkompetens lokalt. Efter detta ska förvaltningen utarbeta ett arbetssätt så att kunskapen om kompetens och behov hålls aktuell.

Förvaltningen anser att förslaget till åtgärdsplan ger stöd i detta arbete men vill föra fram ett par synpunkter på förtydliganden i förslaget.

Under Äldreomsorg kan de två första punkterna förtydligas. Det bör framgå vilka typer av inventering som äldrenämnden respektive stadsdelsnämnden ska ansvara för. En tolkning är att äldrenämnden ansvarar för en övergripande inventering över vilka verksamheter som har finskspråkig personal och att stadsdelsnämnden ansvarar för inventeringar över vilka medarbetare som kan finska. En annan tolkning kan vara att stadsdelsnämnden ansvarar för inventering av de kommunala utförarna och äldrenämnden för de enskilt drivna. Vidare bör det under Inflytande – samråd förtydligas att det är gruppens situation vad gäller det finska språket som ska kartläggas.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bilaga

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämndens förslag till åtgärdsplan för nationella minoriteter och minoritetsspråk